

JARDUERA: HAUTSITAKO APARATUEN DETEKTAGAILU TXIKIAK (LHrako)

Fitxa honek Tresna Elektriko eta Elektronikoen Hondakinen (TEEH) problematikari heltzeko proposamen didaktiko bat aurkezten du, bereziki Lehen Hezkuntzako Goi Ziklora egokitua, berrerabilpena eta tokiko ekintza ardatz hartuta.

Ikaskuntzaren helburuak:

- TEEHak zer diren eta zergatik kudeatu behar diren ondo ulertzea.
- Etxean erabiltzen ez diren tresna elektrikoak/elektronikoak identifikatzea.
- Berrerabilera eta sormena sustatzea, hondakinetatik abiatuta.
- Hurbileko birziklatze-puntuak (Puntu Berdeak) ezagutzea eta aurkitzea.
- Ekintza solidarioa sustatzea eskolan edo ingurune hurbilean.

Metodologia:

- **Adina/Maila:** Lehen Hezkuntzako goi-mailako zikloa (5. eta 6. mailak).
- **Denboralizazioa:** 5 ikasgelako saio
- **Baliabideak:** proiektorea, arbela, behaketa-fitxak, Interneterako/mapetarako sarbidea, hondakin elektroniko seguruko materialak (teklatuak, aginteak, etab.)

1 FASEA: Sarrera eta proiektzioa (1. saioa)

Proiektzioa: "Re Endollats" ("Re Enchufados")

- **Aurkezpena:** Sartu funtsezko kontzeptuak: aparatu elektrikoa, hondakina eta bigarren bizitza.
- **Bistaratzea:** Kataluniako Hondakinen Agentziaren bideoaren proiektzioa: "ReEndollats" (https://youtu.be/A8uPfl_wBgo?si=bHVRg96Q4zKwMIO).
- **Eztabaida Zuzendua eta Sinplifikatua:** Eztabaida bideoaren funtsezko bi puntutan zentratzea:
  - **Zer esan nahi du aparatu bat "lotan" egoteak?** (Erabiltzen ez ditugunak).
  - **Zer egin dezakegu tresna bat zakarrontzira bota aurretik?** (Konpondu, oparitu, eman, Puntu Berdera eraman).

2. FASEA: Jardueren garapena (3 saio)

1. saioa. Analisia ikasgelan: aparatuen errolda

- **Ikasgelako grafikoa:** Etxean bildutako datuak biltzen dira, eta arbelean barra-grafiko kolektibo bat sortzen da, gelak zenbat aparatu "loti" dituen ikusteko.
- **Emaitza:** Erabiltzen ez diren aparatuen kopuruaz jabetzea.
- **Funtsezko kontzeptua:** murrizketa eta kontzientzia.

2. saioa. Berritu ditzagun! (Berrerabilpen sortzailea)

- **Helburua:** Berrerabiltzea sustatzea, hondakin-aparatuen osagaiei bizitza berria emanaz.
- **Prozedura:**
  - **Materialen bilketa:** ikasleek jada funtzionatzen ez duten eta elementu arriskutsurik ez duten TEEH txiki eta seguruak (teklatuak, saguak, entzungailuak, etab.) ekartzen dituzte.
  - **Sormen-tailerra:** Piezak erabiliz (teklak, kableak, plaka hautsiak), eskulturak, mosaikoak edo koadro artistikoak sortzen dira ekologiarri edo robotikari buruzko mezu batekin.
- **Emaitza:** TEEH eraldatuak erabiliz birsortutako lanekin erakusketa bat sortzea.
- **Funtsezko kontzeptua:** berrerabilera eta sormena.

3. saioa. Birziklapenaren eta sinboloen ibilbidea (Ikerketa)

- **Helburua:** TEEHen tokiko kudeaketa ezagutzea eta birziklatze-ikurra identifikatzen ikastea.
- **Prozedura:**
  - **Sinboloak:** Edukiontzia-aren sinbologia identifikatu eta marrazten da (TEEHen sinbologia).
  - **Tokiko mapa:** Eskolatik edo auzotik hurbilen dagoen Puntu Berdea non dagoen ikertzen da. Mapak erabiltzen dira ibilbidea markatzeko.
  - **Arauek:** onartzen dituzten gailuen zerrenda bat egiten da (erraza), bai eta bilketan elektronika saltzen duten dendek duten papera ere.
  - **Emaitza:** ikurra eta mapa dituen informazio-kartel bat sortzea, eskolako ageriko leku batean zintzilikatzeke.
  - **Funtsezko kontzeptua:** Birziklapena eta kudeaketa.

3. FASEA. Ekintza eraldatzailea: Desio elektrikoaren horma (saio 1)

- **Helburua:** Egoera onean dauden aparatuen dohaintza eta trukea sustatzea, haien bizitza baliagarria luzatzeko.
- **Prozedura:**
  - **Ekintza-aren diseinua:** "Iragarkien horma" bat sortzen da eskolako atarian astebetetz.
  - **Iragarkiak:** Egoera onean dauden eta dohaintzan eman, trukatu edo oparitu nahi duten tresna elektrikoak (jostailuak, kontsolak, etxetresna elektriko txikiak)

dituzten ikasleek eta familiek iragarki bat jarriko dute horman.

- **Koordinazioa:** Ikasleak arduratzen dira aparatua eskaintzen duenaren eta nahi duenaren arteko kontaktuak kudeatzeaz, eta berrerabilpenaren bitartekari gisa jarduten dute.
- **Emaitza:** aldi baterako berrerabiltzeko "merkatua" sortuko da eta tresnei bigarren bizi bizitza baliagarria emango zaie "merkatu" horretan.
- **Funtsezko kontzeptua:** ekintza eraldatzailea, dohaintza eta berrerabilpen soziala.

Ebaluazioa. Honetan oinarritzen da:

- Familiaren lankidetzaren eroldaren fitxan (1. jardueran).
- Sormena eta ahalegina elaborazio artistikoan (2. jardueran).
- Birziklatze-puntua behar bezala lokalizatzea eta sinbologia identifikatzea (3. jardueran).
- Desio elektrikoaren horma sortzen eta kudeatzen inplikazioa (4. jardueran).